

Iwona Markowicz*

Uniwersytet Szczeciński

REGIONALNE ZRÓŻNICOWANIE BEZROBOCIA W POLSCE

Streszczenie

Współczesne teorie rynku pracy wskazują na jego regionalną niejednorodność. Celem artykułu jest analiza regionalnego zróżnicowania bezrobocia w Polsce. W analizie tej zastosowano trzy podejścia: analizę stanu, analizę przepływów i analizę relacji stanów i zmiennych określających status na rynku pracy. Wykorzystano następujące mierniki: stopę bezrobocia, współczynnik aktywności zawodowej, wskaźnik zatrudnienia, stopy przepływów (odpływu i napływu do bezrobocia), ryzyko względne. Zwrócono również uwagę na znaczenie diagnostyczne tych mierników.

Słowa kluczowe: bezrobocie, rynek pracy, zróżnicowanie regionalne

Wprowadzenie

Polska jako kraj członkowski Unii Europejskiej została zobowiązana do realizacji celów Europejskiej Strategii Zatrudnienia, to jest pełnego zatrudnienia, polepszenia jakości i produktywności pracy oraz wzmocnienia spójności i integracji społecznej. Na szczycie Unii Europejskiej pełne zatrudnienie zostało zdefiniowane w strategii lizbońskiej (na lata 2000–2010) przez 70-procentową stopę zatrudnienia (dla osób w wieku 20–64 lata). W marcu 2010 roku Komisja Europejska przedłożyła nową strategię (na lata 2010–2020) *Europa 2020* –

* Adres e-mail: iwona.markowicz@wneiz.pl.

Strategia dla inteligentnego, zrównoważonego i integrującego wzrostu, w której określono ambitny cel dla Unii Europejskiej na 2020 rok, a mianowicie osiągnięcie średniej stopy zatrudnienia dla osób w wieku 20–64 lata w wysokości 75%. Dla Polski cel ten został wyznaczony także na bardzo wysokim poziomie – 71%. Według GUS wskaźnik ten w 2011 roku wynosił dla UE 68,6%, a dla Polski 64,8%, natomiast w 2012 roku odpowiednio 68,5% i 64,7%.

Przyjęta w 2000 roku strategia lizbońska zapoczątkowała proces mający na celu uczynienie z gospodarki unijnej najbardziej konkurencyjnej, opartej na wiedzy gospodarki świata zdolnej do utrzymania zrównoważonego wzrostu gospodarczego, stworzenia większej liczby lepszych miejsc pracy oraz zachowania spójności społecznej. W strategii *Europa 2020*¹ fundamentalny cel reform, jakim jest przyspieszenie wzrostu gospodarczego i zwiększenie zatrudnienia w Unii Europejskiej, nie uległ zmianie, a zaproponowany model europejskiej społecznej gospodarki rynkowej w większym niż dotychczas stopniu ma się opierać na trzech współzależnych i wzajemnie uzupełniających się priorytetach: wzroście inteligentnym (rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji), wzroście zrównoważonym (gospodarka niskoemisyjna, efektywniej korzystająca z zasobów i konkurencyjna), wzroście sprzyjającym włączeniu społecznemu (gospodarka charakteryzująca się wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniająca spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną). Celem *Europy 2020* jest dążenie do aktywizacji zawodowej możliwie jak największej liczby osób.

W badaniu zastosowano trzy podejścia: analizę stanu, analizę przepływów i analizę relacji stanów i zmiennych określających status na rynku pracy. Celem tak przeprowadzonej analizy jest identyfikacja regionalnego różnicowania bezrobocia w Polsce.

1. Teorie rynku pracy

Współczesne teorie ekonomiczne modyfikują i rozwijają dorobek ekonomii głównego nurtu. Współczesna ekonomia alternatywna jest bogatym kierunkiem myśli ekonomicznej, do którego zalicza się liczne szkoły i poglądy eko-

¹ *Krajowy Program Reform, Europa 2020*, Ministerstwo Gospodarki, www.mg.gov.pl (27.05.2013).

nomiczne pozostające w opozycji do tak zwanej ekonomii ortodoksyjnej². Zasadnicze poglądy teorii nurtu neoklasycznego i neokeynesowskiego dotyczące funkcjonowania rynku pracy przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1. Główne nurty teorii ekonomii w odniesieniu do zjawiska bezrobocia

Poglądy	Neoklasycy	Neokeynesiści
Założenia	<ul style="list-style-type: none"> – konkurencja doskonała – podmioty mają wiedzę o pracy i otoczeniu rynkowym – brak ograniczeń mobilności przestrzennej – cena pracy równoważy popyt i podaż – stan równowagi – pełne zatrudnienie 	<ul style="list-style-type: none"> – mniejsze wydatki – mniejszy popyt – ograniczenie produkcji – spadek zatrudnienia – postulat: prowadzenie aktywnej polityki państwa w sferze zatrudnienia
Bezrobocie	<ul style="list-style-type: none"> – dobrowolne 	<ul style="list-style-type: none"> – przymusowe – dualizacja rynku pracy – wzrost długotrwałego bezrobocia
Przyczyny	<ul style="list-style-type: none"> – ingerencja państwa – wpływ związków zawodowych 	<ul style="list-style-type: none"> – recesja – niepełne wykorzystanie potencjału
Zwalczanie bezrobocia	<ul style="list-style-type: none"> – wolny rynek – elastyczność płac 	<ul style="list-style-type: none"> – ingerencja państwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie: E. Gołata, *Estymacja pośrednia bezrobocia na lokalnym rynku pracy*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, Poznań 2004; M. Knapieńska, *Przepływy pracowników w świetle makro- i mikroekonomicznych teorii rynku pracy*, w: *Teoretyczne i praktyczne aspekty funkcjonowania gospodarki*, red. T. Bernat, Print Group, Szczecin 2009.

Według teorii neoklasycznej, nawiązującej do poglądów A. Smitha, zgodnie z prawem J.B. Saya podaż tworzy popyt. Mechanizm rynkowy w dłuższym okresie zapewnia równowagę pod warunkiem braku ingerencji z zewnątrz. Zgodnie z modelem doskonałej konkurencji A. Pigou na rynku pracy przyjmuje się następujące założenia: pracodawcy i pracownicy mają pełną informację o płacach i możliwościach zatrudnienia, podejmują racjonalne decyzje, nie ma ograniczeń mobilności siły roboczej, a cena pracy stanowi mechanizm równoważenia popytu i podaży. Bezrobocie natomiast ma charakter dobrowolny i jest rezultatem ingerencji państwa oraz związków zawodowych. Neokeynesiści za J.M. Keynesem głosili nieelastyczność siły roboczej, sztywność płac oraz moż-

² Szerzej na temat ekonomii alternatywnej w: *Współczesne teorie ekonomiczne*, red. M. Ratajczak, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, Poznań 2005.

liwość równowagi w gospodarce przy niepełnym zatrudnieniu. Bezrobocie według nich ma charakter przymusowy, a w jego zwalczaniu niezbędna jest ingerencja państwa (aktywna polityka).

Współczesne teorie zawierają odmienne lub rozszerzone i uzupełnione zbiory hipotez dotyczących występowania, powstawania i utrzymywania się nierównowagi na rynku pracy. W literaturze wskazuje się trzy podstawowe grupy hipotez³: dotyczące czynników strukturalnych i instytucjonalnych jako odpowiedzialnych za powstawanie nierównowagi na rynku pracy (teoria segmentacji), traktujące o nierównowadze spowodowanej długotrwałością (opóźnieniem) procesów dostosowawczych na rynku pracy (teoria kapitału ludzkiego, teoria naturalnej stopy bezrobocia, teoria poszukiwań na rynku pracy), zakładające, że nierównowaga na rynku pracy może być spowodowana sztywnością płac (teoria płacy efektywnej)⁴. Teorie te, w odróżnieniu od teorii głównego nurtu, przede wszystkim podnoszą aspekt braku homogeniczności rynku pracy.

2. Analiza bezrobocia w ujęciu regionalnym – mierniki i ich znaczenie diagnostyczne

W Polsce występuje regionalne zróżnicowanie zjawiska bezrobocia. Jak zauważa E. Gołata, popyt na pracę w ujęciu terytorialnym zmieniał się nierównomiernie⁵. Badanie bezrobocia ujęte jest w programie badań statystycznych statystyki publicznej ustalonym corocznie przez Radę Ministrów w drodze rozporządzenia. Obserwacja, pomiar i analiza zjawiska bezrobocia umożliwiają sformułowanie programów aktywnej polityki rynku pracy zarówno krajowej, jak i regionalnej. Aktywna polityka rynku pracy jest formą interwencji państwa w procesy rynkowe, stosowaną w przypadku wystąpienia nierównowagi na rynku pracy. Aktywne programy zatrudnienia mają sprzyjać ponownemu włączeniu bezrobotnych w proces pracy i powinny być stosowane w odniesieniu do

³ M. Knapińska, *Przeplewy pracowników w świetle makro- i mikroekonomicznych teorii rynku pracy*, w: *Teoretyczne i praktyczne aspekty funkcjonowania gospodarki*, red. T. Bernat, Print Group, Szczecin 2009.

⁴ Zob. E. Kryńska, *Mobilność zasobów pracy w wybranych teoriach rynku pracy*, w: *Mobilność zasobów pracy*, red. E. Kryńska, Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa 2000.

⁵ Przyczyny powstawania i niejednorodności bezrobocia omówiono w pracy: E. Gołata, *Estymacja pośrednia bezrobocia na lokalnym rynku pracy*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, Poznań 2004.

wyselekcjonowanych grup. Zatem aktywna polityka rynku pracy zmierza do aktywizacji zawodowej bezrobotnych, zmniejszenia niedopasowania strukturalnego na rynku pracy, podniesienia produktywności siły roboczej i weryfikacji gotowości do pracy bezrobotnych⁶. W Polsce obserwacja zjawiska bezrobocia odbywa się poprzez rejestrację bezrobotnych w urzędach pracy oraz poprzez badanie aktywności ekonomicznej ludności (BAEL). Obydwa podejścia różnią się zarówno definiowaniem osoby bezrobotnej, jak i sposobem zbierania informacji. Obydwa też mają istotne wady. W przypadku bezrobocia rejestrowanego podkreśla się częsty brak gotowości do pracy osób zarejestrowanych w urzędach pracy, a w przypadku badań BAEL – odmowy udzielania odpowiedzi. Zatem pomiar zjawiska bezrobocia nie jest idealny.

Mierniki stosowane w analizie rynku pracy w ujęciu regionalnym są różnorodnie klasyfikowane⁷. Jednym z kryteriów może być rodzaj analizy i wówczas struktura mierników jest następująca:

- a) analiza stanu (mierniki natężenia): stopa bezrobocia, współczynnik aktywności zawodowej, wskaźnik zatrudnienia;
- b) analiza przepływów (strumieni): stopy przepływów – odpływu i napływu do bezrobocia;
- c) analiza relacji stanów lub strumieni i zmiennych określających status na rynku pracy: ryzyko względne.

Podstawowym miernikiem natężenia zjawiska bezrobocia jest stopa bezrobocia rejestrowanego. Wskaźnik ten w województwach Polski jest zróżnicowany (rysunek 1).

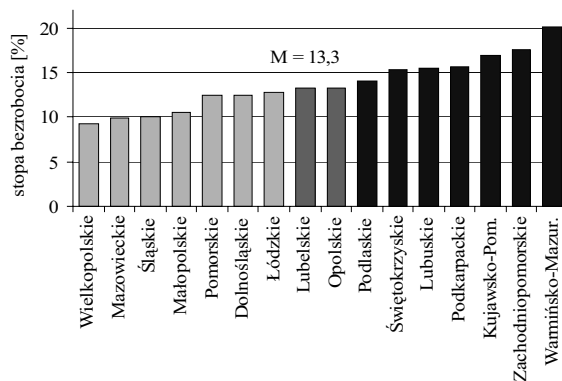
Stopa bezrobocia w Polsce w 2011 roku wynosiła 12,5%, a mediana dla województw 13,3% (wartość dla województw lubelskiego i opolskiego). Zróżnicowanie województw pod względem stopy bezrobocia (współczynnik zmienności wynosi 23%) wynika, jak podkreśla się w literaturze, ze zróżnicowania poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego regionów, nierównomiernych zmian popytu na pracę, a także różnego nasilenia likwidowanych i prywatyzowanych przedsiębiorstw państwowych w okresie transformacji⁸.

⁶ Por. *Aktywna polityka rynku pracy w Polsce w kontekście europejskim*, red. Z. Wiśniewski, K. Zawadzki, Wojewódzki Urząd Pracy – Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Toruń 2010.

⁷ Por. E. Gołata, *op.cit.*

⁸ Por. A. Malarska, *Bezrobocie w Polsce w ujęciu regionalnym. Studium statystyczne*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2000; E. Gołata, *op.cit.*; I. Kotowska, M. Podogrodzka, *Przestrzenne zróżnicowanie rynku pracy w Polsce 1990–94*, w: *Rynek pracy w Polsce 1993–94*, red. U. Sztanderska, „Raport IPiSS” 1995, nr 9.

Rysunek 1. Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwach Polski w 2011 roku



Źródło: dane GUS, www.stat.gov.pl (10.07.2013).

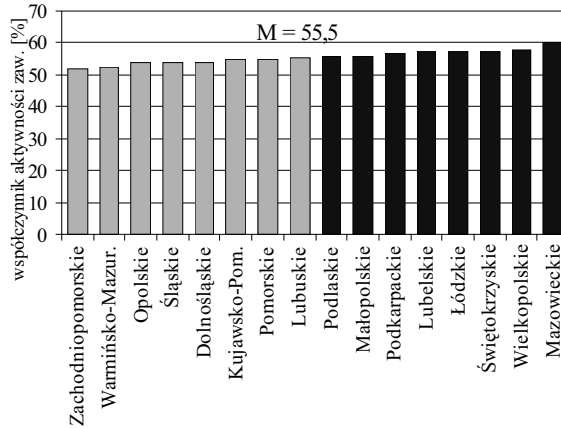
Oczywiście różnice na rynku pracy dotyczące podaży i popytu mogą być źródłem niedopasowań strukturalnych, a więc nawet rynek pracy w ogólnych liczbach zbilansowany, może wykazywać znaczne poziomy bezrobocia. Wówczas na jednym z subrynków istnieje nadwyżka nieobsadzonych miejsc pracy, a na innym subryнку znajdują się bezrobotni niepasujący do tych miejsc pracy⁹.

Analizując pozostałe mierniki analizy stanu, czyli współczynnik aktywności zawodowej (rysunek 2) i wskaźnik zatrudnienia¹⁰ (rysunek 3), należy stwierdzić, że zróżnicowanie województw jest nieznaczne (odpowiednio 3,5% i 2,9%). Mając na uwadze znaczenie diagnostyczne omawianych mierników w analizie regionalnej, należy podkreślić, że liczba bezrobotnych jest ujmowana według miejsca zamieszkania, a liczba zatrudnionych według lokalizacji zakładu pracy. Sytuacja ta może mieć wpływ na zniekształcenie wyników analizy regionalnej czy lokalnej.

⁹ *Wprowadzenie do analizy lokalnego rynku pracy. Przewodnik*, red. M. Góra, U. Sztanderska, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Departament Analiz Ekonomicznych i Prognoz, Warszawa 2006, s. 38.

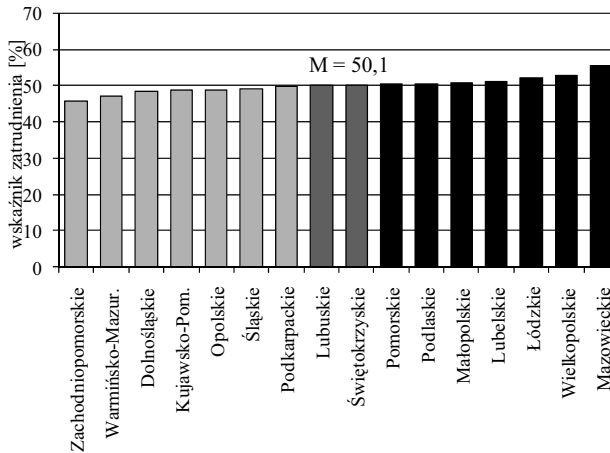
¹⁰ Współczynnik aktywności zawodowej ludności – udział ludności aktywnej zawodowo w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej, wskaźnik zatrudnienia – udział pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

Rysunek 2. Współczynnik aktywności zawodowej w województwach Polski w 2011 roku



Źródło: dane GUS, www.stat.gov.pl (10.07.2013).

Rysunek 3. Wskaźnik zatrudnienia w województwach Polski w 2011 roku

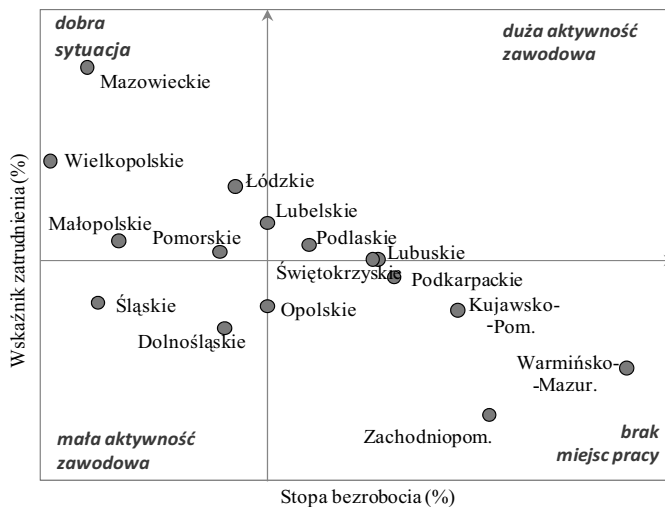


Źródło: dane GUS, www.stat.gov.pl (10.07.2013).

Wydaje się, że dobrym rozwiązaniem w analizie stanu jest porównywanie nie jednego, ale dwóch mierników, tak jak to pokazano na rysunku 4. Rozpatrując stopę bezrobocia na tle wskaźnika zatrudnienia, utworzono cztery pola (po-

dział osi na podstawie wartości mediany). Pole określające stosunkowo niską stopę bezrobocia i wysoki wskaźnik zatrudnienia nazwano „dobra sytuacja” i znajduje się w nim pięć województw. Najtrudniejsza sytuacja określona jest przez „brak miejsc pracy” – pole to świadczy o dużym bezrobociu i małym zatrudnieniu. Taką właśnie sytuację obserwujemy w województwach zachodniopomorskim i warmińsko-mazurskim.

Rysunek 4. Wskaźnik zatrudnienia i stopa bezrobocia w województwach Polski w 2011 roku (przecięcie osi – wartości mediany)



Źródło: opracowanie własne.

Analiza przepływów umożliwia badanie zmian między stanami rynku pracy w określonym czasie. Jak podkreślają M. Góra i U. Sztanderska, aby zrozumieć sytuację na rynku pracy, ważne jest nie tylko stwierdzenie, ile osób znajduje się w danym stanie w określonym momencie, lecz także, ile z nich jest w nim od dawna, ile do niego weszło, a ile go opuściło. Dynamiczny rynek pracy cechują duże zmiany stanów na nim, na rynku stagnacyjnym stany są stabilne. Na każdym z nich trzeba stosować inną politykę¹¹. Wśród wskaźników charakteryzujących przepływy na regionalnym rynku pracy wymienia się stopę napływu do bezrobocia rejestrowanego (udział bezrobotnych zarejestrowanych

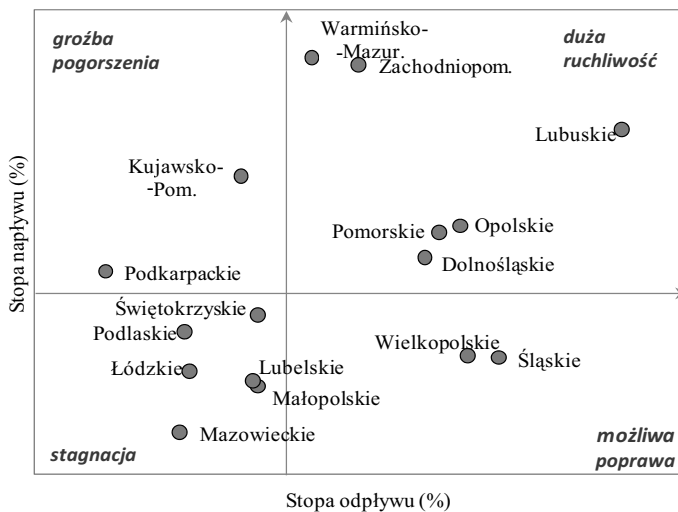
¹¹ Wprowadzenie do analizy lokalnego rynku pracy..., s. 41.

w okresie sprawozdawczym do liczby cywilnej ludności aktywnych zawodowo) oraz stopę odpływu z bezrobocia rejestrowanego (stosunek liczby bezrobotnych wyrejestrowanych w okresie sprawozdawczym do liczby bezrobotnych na koniec poprzedniego okresu sprawozdawczego). Koncepcję łącznego przedstawiania tych wskaźników przedstawiły I. Kotowska i M. Podogrodzka, wyróżniając cztery grupy regionów¹²:

- o niskim napływie i niskim odpływie – sytuacja stagnacji,
- o niskim napływie i wysokim odpływie – sugestia możliwej poprawy,
- o wysokim napływie i wysokim odpływie – duża ruchliwość wewnętrzna,
- o wysokim napływie i niskim odpływie – groźba pogorszenia sytuacji.

Podział ten wykorzystano w graficznym przedstawieniu relacji stóp przepływów w województwach w 2011 roku (rysunek 5).

Rysunek 5. Stopy przepływów bezrobocia w województwach Polski w 2011 roku
(przecięcie osi – wartości mediany)



Źródło: opracowanie własne.

Analiza przepływów poszerza prowadzone badania. Wspomniane wcześniej województwa zachodniopomorskie i warmińsko-mazurskie przedstawia

¹² I. Kotowska, M. Podogrodzka, *op.cit.*

rysunek 5 w ćwiartce „duża ruchliwość”, co wskazuje jednak na możliwość znalezienia pracy.

Mając na względzie znaczenie diagnostyczne wykorzystywanych wskaźników, należy zwrócić uwagę na fakt, że odpływ nie jest jednoznaczny z podjęciem pracy oraz że jedna osoba może wielokrotnie zmieniać stan, przez co zwiększa się liczba zdarzeń.

Analiza relacji stanów lub strumieni i zmiennych określających status na rynku pracy może być przeprowadzona z zastosowaniem analizy historii zdarzeń. Ryzyko względne może być wyznaczone na podstawie modelu logitowego¹³:

$$\text{logit}(p) = \ln\left(\frac{p}{1-p}\right) = \alpha_0 + \sum_{i=1}^k \alpha_i x_i \quad (1)$$

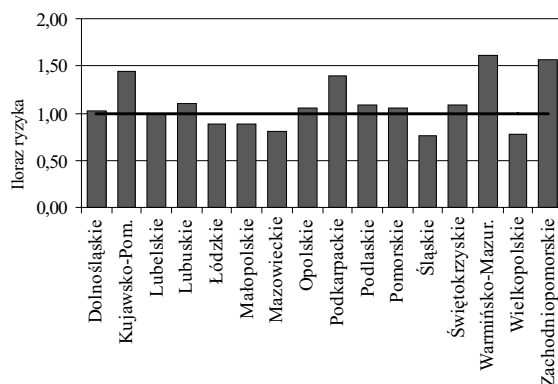
W modelu tym p określa prawdopodobieństwo zajścia określonego zdarzenia, $p/(1-p)$ oznacza szansę lub ryzyko (w analizie bezrobocia mówimy o ryzyku), x_i reprezentuje zmienne (określające status), a α_i to parametry modelu, przy czym do interpretacji wykorzystywane jest wyrażenie $\exp(\alpha_i)$ określające ryzyko względne.

W literaturze podkreśla się związek ryzyka bezrobocia z miejscem zamieszkania (region kraju, jego miejski i wiejski charakter) i z cechami demograficznymi (płeć, wiek, wykształcenie). Na podstawie modelu (1) zostały oszacowane wartości ryzyka względnego (dychotomiczna zmienna objaśniana przyjmuje wartości: 1 dla bezrobotnych i 0 dla pracujących):

- a) bezrobocia w województwach w stosunku do Polski (rysunek 6; zmienna objaśniająca x_i przyjmuje wartości 1 dla danego województwa i 0 dla Polski);
- b) bezrobocia na wsi w stosunku do miast (rysunek 7; zmienna objaśniająca x_i przyjmuje wartości 1 dla wsi i 0 dla miasta);
- c) bezrobocia kobiet w stosunku do mężczyzn (rysunek 8; zmienna objaśniająca x_i przyjmuje wartości 1 dla kobiet i 0 dla mężczyzn).

¹³ Model ten może być stosowany dla danych zbiorczych, jak w niniejszym artykule. Dla danych indywidualnych można zastosować model logitowy lub model regresji Coxa. Szerzej na ten temat w pracach: B. Bieszk-Stolorz, *Analiza historii zdarzeń w badaniu bezrobocia*, Volumina.pl, Szczecin 2013; B. Bieszk-Stolorz, I. Markowicz, *Modele regresji Coxa w analizie bezrobocia*, CeDeWu, Warszawa 2012; W. Collier, *The Impact of Demographic and Individual Heterogeneity on Unemployment Duration: A Regional Study*, Studies in Economics 0302, Department of Economics, University of Kent 2003.

Rysunek 6. Ryzyko względne bezrobocia w województwach w stosunku do Polski w 2011 roku



Źródło: opracowanie własne.

Wartości oszacowanych parametrów przedstawiono w tabeli 2. Ponieważ wyznaczone ryzyko jest względne, to na rysunkach linia na poziomie wartości 1 jest punktem odniesienia, z którym porównujemy analizowane ryzyko. Jeśli iloraz ryzyka jest większy od jedności, to tym samym ryzyko jest większe od porównywanego. Zatem analiza ryzyka względnego dostarcza informacji o zróżnicowaniu województw. Ryzyko bezrobocia w województwach warmińsko-mazurskim i zachodniopomorskim jest wyższe niż w Polsce odpowiednio o 61,4% i 56,3%. Natomiast najniższe jest w województwie śląskim, niższe o 23,4% niż w Polsce.

Tabela 2. Oceny parametrów modeli logitowych

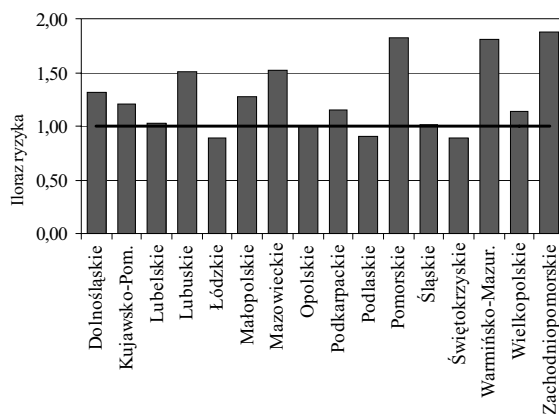
Województwo	Województwo/Polska	Wieś/miasto	Kobiety/mężczyźni
1	2	3	4
Dolnośląskie	0,0272	0,2742	0,2958
Kujawsko-Pomorskie	0,3643	0,1876	0,4816
Lubelskie	-0,0052	0,0209	0,2150
Lubuskie	0,0956	0,4068	0,4207
Łódzkie	-0,1221	-0,1090	0,2345
Małopolskie	-0,1230	0,2455	0,3213
Mazowieckie	-0,2188	0,4165	0,1225
Opolskie	0,0513	0,0019	0,4496
Podkarpackie	0,3348	0,1373	0,3325
Podlaskie	0,0859	-0,1013	0,1198

1	2	3	4
Pomorskie	0,0473	0,6030	0,4917
Śląskie	-0,2667	0,0186	0,4858
Świętokrzyskie	0,0862	-0,1166	0,3380
Warmińsko-Mazurskie	0,4785	0,5889	0,4641
Wielkopolskie	-0,2505	0,1341	0,6069
Zachodniopomorskie	0,4464	0,6320	0,3759

Źródło: obliczenia własne.

Województwa są także zróżnicowane pod względem ryzyka bezrobocia na wsi w stosunku do miasta (rysunek 7). Ryzyko to najczęściej przekracza wartość jedności i najwyższe jest w województwie zachodniopomorskim (większe o 88,1%). Natomiast w kilku województwach ryzyko bezrobocia na wsi jest mniejsze niż w mieście (w województwie świętokrzyskim mniejsze o 11,0%).

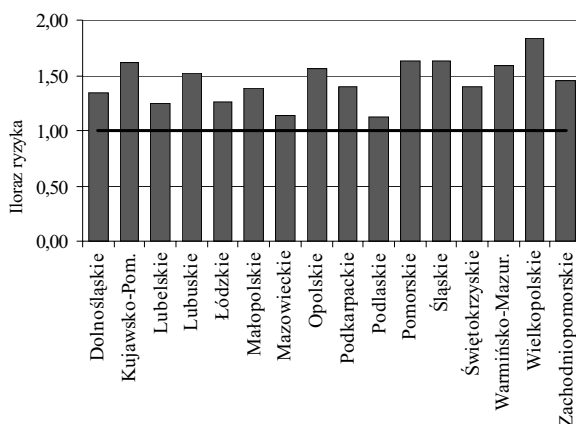
Rysunek 7. Ryzyko względne bezrobocia na wsi w stosunku do miast w województwach Polski w 2011 roku



Źródło: opracowanie własne.

Analiza płci osób aktywnych zawodowo (rysunek 8) wykazuje, że ryzyko bezrobocia wśród kobiet jest większe niż wśród mężczyzn w każdym województwie mimo zróżnicowania ryzyka względnego.

Rysunek 8. Ryzyko względne bezrobocia wśród kobiet w stosunku do mężczyzn w województwach Polski w 2011 roku



Źródło: opracowanie własne.

Podsumowanie

Celem artykułu była analiza regionalnego zróżnicowania bezrobocia w Polsce. Zastosowano trzy podejścia: analiza stanu, analiza przepływów i analiza relacji stanów i zmiennych określających status na rynku pracy. Wykorzystano następujące mierniki: stopę bezrobocia, współczynnik aktywności zawodowej, wskaźnik zatrudnienia, stopy przepływów (odpływu i napływu do bezrobocia), ryzyko względne. Zwrócono uwagę na znaczenie badania zjawiska bezrobocia dla kreowania odpowiedniej polityki na rynku pracy. Wskazano na problemy w zakresie obserwacji, pomiaru i analizy.

Badania przeprowadzono dla województw Polski w 2011 roku. Wynika z nich brak homogeniczności bezrobocia w ujęciu regionalnym pod względem: stopy bezrobocia, stopy napływu do bezrobocia, stopy odpływu z bezrobocia, ryzyka względnego bezrobocia w poszczególnych województwach w stosunku do Polski, ryzyka względnego bezrobocia na wsi w stosunku do miast oraz ryzyka względnego bezrobocia wśród kobiet w stosunku do mężczyzn.

Literatura

- Aktywna polityka rynku pracy w Polsce w kontekście europejskim*, red. Z. Wiśniewski, K. Zawadzki, Wojewódzki Urząd Pracy – Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Toruń 2010.
- Bieszk-Stolorz B., *Analiza historii zdarzeń w badaniu bezrobocia*, Volumina.pl, Szczecin 2013.
- Bieszk-Stolorz B., Markowicz I., *Modele regresji Coxa w analizie bezrobocia*, CeDeWu, Warszawa 2012.
- Collier W., *The Impact of Demographic and Individual Heterogeneity on Unemployment Duration: A Regional Study*, Studies in Economics 0302, Department of Economics, University of Kent 2003.
- Gołata E., *Estymacja pośrednia bezrobocia na lokalnym rynku pracy*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, Poznań 2004.
- Kabaj M., *Rozwój i zatrudnienie zasobów pracy*, w: *Raport o rozwoju społecznym – Polska 1995*, UNDP, Warszawa 1995.
- Knapińska M., *Przepływy pracowników w świetle makro- i mikroekonomicznych teorii rynku pracy*, w: *Teoretyczne i praktyczne aspekty funkcjonowania gospodarki*, red. T. Bernat, Print Group, Szczecin 2009.
- Komunikat Komisji EUROPA 2020 Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu*, Komisja Europejska, Bruksela, 3.3.2010KOM(2010) 2020 wersja ostateczna.
- Kotowska I., Podogrodzka M., *Przestrzenne zróżnicowanie rynku pracy w Polsce 1990–94*, w: *Rynek pracy w Polsce 1993–94*, red. U. Sztanderska, „Raport IPiSS” 1995, nr 9.
- Krajowy Program Reform, Europa 2020*, Ministerstwo Gospodarki, www.mg.gov.pl (27.05.2013).
- Kryńska E., *Mobilność zasobów pracy w wybranych teoriach rynku pracy*, w: *Mobilność zasobów pracy*, red. E. Kryńska, Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa 2000.
- Malarska A., *Bezrobocie w Polsce w ujęciu regionalnym. Studium statystyczne*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2000.
- Podogrodzka M., *Metoda aglomeracyjna w analizie przestrzennego zróżnicowania bezrobocia w Polsce w latach 1990–2010*, „Studia Ekonomiczne” 2012, nr 2 (LXXIII).
- Wprowadzenie do analizy lokalnego rynku pracy. Przewodnik*, red. M. Góra, U. Sztanderska, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Departament Analiz Ekonomicznych i Prognoz, Warszawa 2006.

Współczesne teorie ekonomiczne, red. M. Ratajczak, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, Poznań 2005.

www.stat.gov.pl (10.07.2013).

REGIONAL DIVERSITY OF UNEMPLOYMENT IN POLAND

Abstract

Contemporary theories of labor market shows on regional heterogeneity of this market. The aim of the article is to analyze the regional diversity of unemployment in Poland. Three approaches were used in this analyze: condition analyze, flows analyze and analyze of the relation between conditions and the variables characterizing the status on labor market. Following meters were used: unemployment rate, profession activity rate, employment rate, flows rate (outflow and influx to unemployment), relative risk. It was also highlighted the diagnostic importance of these meters.

Keywords: unemployment, labor market, regional diversity

Kody JEL: J50, J64.

Translated by Michał Markowicz

